

Suvestinė redakcija nuo 2018-04-11 iki 2020-01-30

Nutarimas paskelbtas: TAR 2016-02-25, i. k. 2016-03711

Nauja redakcija nuo 2018-04-11:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL NACIONALINĖS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ STEBĖSENOS PAGRINDŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. vasario 18 d. Nr. 162

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 12¹ straipsnio 1 dalimi ir siekdama užtikrinti nuolatinę žmogiškųjų išteklių stebėseną Lietuvoje, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų aprašą (pridedama).
2. Nustatyti, kad ministerijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija (toliau – Vyriausybės kanceliarija), Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) įstaigos ir įstaigos prie ministerijų, kitos Vyriausybei atskaitingos institucijos ir įstaigos savo veikloje turi naudoti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją.
3. Rekomenduoti Vyriausybei neatskaitingoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms savo veikloje naudoti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją.
4. Sudaryti Vyriausybės komisiją nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti (toliau – Komisija) iš Vyriausybės kanceliarijos, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro atstovų.
5. Nustatyti Komisijai šias užduotis:
 - 5.1. nacionaliniu lygiu koordinuoti nacionalinės žmogiškųjų išteklių, įskaitant jų pritraukimą, stebėsenos (toliau – stebėseną) vykdymą ir organizavimą tarp institucijų ir įstaigų;
 - 5.2. vertinti, kiek ir kokių duomenų, rodiklių ir informacijos reikia stebėsenai vykdyti;
 - 5.3. vertinti duomenų rinkimo administracinę ir finansinę naštą;
 - 5.4. vertinti, kaip stebėsenos informacija taikoma 2 punkte nurodytų įstaigų veikloje;
 - 5.5. svarstyti stebėsenos vykdytojų pasiūlytas stebėsenos veiklas;
 - 5.6. nagrinėti kitus su stebėseną susijusius klausimus;
 - 5.7. teikti Vyriausybei žmogiškųjų išteklių srities pasiūlymus dėl:
 - 5.7.1. stebėsenos rodiklių tobulinimo;
 - 5.7.2. stebėsenos vykdytojų veiklos tobulinimo;
 - 5.7.3. stebėsenos veiklos, krypties pasirinkimo;
 - 5.7.4. stebėsenos priemonių pakankamumo, tinkamumo ir efektyvumo;

5.7.5. kitų klausimų, susijusių su žmogiškųjų išteklių sritimi.

6. Nustatyti, kad:

6.1. Komisija patvirtina darbo planą ir kartą per metus iki kovo 1 d. pateikia Vyriausybei savo metinę veiklos ataskaitą;

6.2. Vyriausybės kanceliarija ūkiškai ir techniškai aptarnauja Komisiją;

6.3. Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras:

6.3.1. teikia Komisijai informaciją, reikalingą jai pavestoms užduotims atlikti;

6.3.2. rengia metinę statistinę stebėsenos būklės ataskaitą ir jos rezultatus skelbia iki balandžio 30 d.

7. Pavesti Ministrui Pirmininkui tvirtinti personalinę Komisijos sudėtį.

8. Įpareigoti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją, suderinus su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, tvirtinti Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų aprašo priede nurodytų rodiklių aprašus.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Kultūros ministras, pavaduojantis
švietimo ir mokslo ministrą

Šarūnas Birutis

NACIONALINĖS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ STEBĖSENOS PAGRINDŲ APRAŠAS

1. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų aprašas (toliau – Aprašas) nustato nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos paskirtį, vykdytojus, principus, koordinavimą.

2. Nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėseną apima nuolatinį duomenų rinkimą, apdorojimą, analizę ir statistinės informacijos skelbimą, siekiant padėti švietimo subjektams (švietimo įstaigos, kiti švietimo teikėjai ir švietimo valdymo subjektai), kurie atlieka švietimo kokybę laiduojančią veiklą, ir kitoms valstybės valdymo institucijoms (toliau – valdymo subjektai) vertinti Lietuvos gyventojų užimtumo, apimančio ūkio, švietimo ir darbo rinkos sritis, būklę, kaitą, procesus įvairiais aspektais ir prognozuoti Lietuvos gyventojų užimtumo, kvalifikacijų poreikio ateities tendencijas, atsižvelgiant į valstybės, savivaldybių, visuomenės ir ūkio poreikius, priimti įrodymais (duomenimis) pagrįstus sprendimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos statistikos įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

4. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos vykdymo principai:

4.1. integralumas – valstybės informacinėse sistemose ir registruose tvarkomų duomenų naudojimas, užtikrinantis valdymo subjektų funkcijoms atlikti reikalingą nuolatinę nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną ir analizę įvairiais aspektais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

4.2. nepertraukiamumas – nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėseną vykdoma nuolat, suderintai ir laikantis tęstinumo;

4.3. tikslingumas – naudojami tik tie duomenys ir informacija, kurių reikia valdymo subjektų veiklai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

4.4. nešališkumas – nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėseną vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo nuo įvairių interesų grupių.

5. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informacija naudojama:

5.1. valdymo subjektams įgalinti naudoti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją sprendimams jų veikloje priimti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

5.2. informuoti visuomenę apie Lietuvos gyventojų užimtumo, apimančio ūkio, švietimo ir darbo rinkos sritis, būklę, kaitą, procesus ir ateities tendencijas.

6. Nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėseną vykdoma remiantis rodikliais, kurių sąrašas pateiktas Aprašo priede (toliau – rodikliai). Rodiklių paskirtis, skaičiavimo metodai ir dažnis, rodikliams skaičiuoti reikalingi duomenys, duomenų šaltiniai, duomenų rinkimo laikas nustatomi nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos rodiklių aprašuose. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos rodiklių aprašus tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

7. Rodikliams apskaičiuoti naudojamų duomenų, taip pat ir asmens ypatingų duomenų, sąrašas ir duomenų teikimo tvarka nustatomi Vyriausybės tvirtinamuose Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatuose.

8. Nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną vykdo Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir jų įgaliotos įstaigos, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras, taip pat Vyriausybės kanceliarija (toliau – stebėsenos vykdytojai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

9. Stebėsenos vykdytojai nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos duomenis ir informaciją naudoja šiems klausimams spręsti:

9.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija ir jos įgaliotos įstaigos – formaliojo ir neformaliojo švietimo, švietimo pagalbos, mokymosi visą gyvenimą, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros (MTEP), technologinės plėtros sričių valstybės politikai įgyvendinti, taip pat ir valstybės finansuojamoms studijoms planuoti ir finansuoti, mokslo ir studijų institucijoms vertinti, jų priežiūrai atlikti, švietimo įstaigose rengiamų specialistų pasiūlai prognozuoti, visuomenei ir suinteresuotosioms grupėms informuoti apie absolventų karjerą, kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;

9.2. Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir jos įgaliotos įstaigos – žmogiškųjų išteklių srities valstybės politikai įgyvendinti, verslo subjektų konkurencingumo didėjimui skatinti, investicijoms planuoti, pramonės, prekybos, paslaugų, verslo būklės ir raidos tendencijoms analizuoti, visuomenei ir suinteresuotosioms grupėms informuoti apie žmogiškųjų išteklių paklausą, kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

9.3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir jos įgaliotos įstaigos – valstybės darbo politikai: darbo santykiai, darbo apmokėjimas, darbo rinka ir užimtumas, įgyvendinti, kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;

9.4. Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras – žmogiškųjų išteklių stebėsenai, statistiniams tyrimams ir prognozavimui atlikti, informacijai ir rekomendacijoms teikti užimtumo, profesinio mokymo, mokslo ir studijų, inovacijų stebėsenai, vertinimams bei kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

9.5. Vyriausybės kanceliarija – padėti Vyriausybei ir Ministrui Pirmininkui atlikti žmogiškųjų išteklių srities funkcijas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

10. Nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną koordinuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisija.

11. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos organizavimas, vykdymas ir plėtra finansuojami iš atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

NACIONALINĖS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ STEBĖSENOS PAGRINDŲ RODIKLIŲ SĄRAŠAS

1. Asmenų, įgijusių išsilavinimą ir (arba) kvalifikaciją Lietuvos Respublikoje, arba įgijusių išsilavinimą ir (arba) kvalifikaciją užsienyje asmenų, kurių kvalifikacija pripažinta Lietuvoje (toliau – įgiję išsilavinimą asmenys), veikla:

- 1.1. įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių samdomą darbą, dalis (procentais);
- 1.2. įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių ir samdomą darbą, ir savarankiškai, dalis (procentais);
- 1.3. įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių savarankiškai, dalis (procentais);
- 1.4. įgijusių išsilavinimą asmenų, kurie studijuoja arba mokosi, dalis (procentais);
- 1.5. įgijusių išsilavinimą asmenų, kurie studijuoja arba mokosi ir dirba arba samdomą darbą, arba savarankiškai, dalis (procentais);
- 1.6. įgijusių išsilavinimą asmenų, turinčių bedarbio statusą, dalis (procentais);
- 1.7. įgijusių išsilavinimą asmenų, turinčių ilgalaikio bedarbio statusą, dalis (procentais);
- 1.8. įgijusių išsilavinimą asmenų, atliekančių privalomąją karo tarnybą, dalis (procentais);
- 1.9. įgijusių išsilavinimą asmenų, išėjusių vaiko priežiūros atostogų, dalis (procentais);
- 1.10. įgijusių išsilavinimą asmenų, deklaravusių išvykimą iš Lietuvos, dalis (procentais);
- 1.11. įgiję išsilavinimą asmenys, deklaravę grįžimą į Lietuvą (vienetais);
- 1.12. įgijusių išsilavinimą asmenų, apie kuriuos nėra duomenų pagal Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų rodiklių sąrašo 1.1–1.10 papunkčius, dalis (procentais).

2. Dirbantys įgiję išsilavinimą asmenys:

- 2.1. įsidarbinusių asmenų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 2.2. asmenų, kurie dirbo studijuodami arba baigdami mokslus, dalis (procentais);
- 2.3. vidutinis laikotarpis, iki asmenys, nedirbę per studijas arba baigdami mokslus, įsidarbina pirmąkart (dienomis);
- 2.4. asmenų, kurie turėjo darbo patirties studijuodami arba mokydamiesi, dalis (procentais);
- 2.5. dirbančių asmenų (išskyrus tuos, kurie studijuoja arba mokosi) pasiskirstymas pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių (toliau – LPK) (procentais);
- 2.6. asmenų, kurie dirba ir studijuoja arba mokosi, pasiskirstymas pagal LPK (procentais);

2.7. asmenų, dirbančių darbą, kuriam reikia žemesnės, nei jų įgyta, kvalifikacijos, dalis (procentais);

2.8. dirbančių asmenų pasiskirstymas viešajame ir privačiame sektoriuose (procentais);

2.9. dirbančių asmenų pasiskirstymas pagal darbdavio dydį (procentais);

2.10. dirbančių asmenų pasiskirstymas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (procentais);

2.11. asmenų pasiskirstymas pagal deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybę (procentais);

2.12. asmenų pasiskirstymas pagal gyvenamosios vietos, nurodytos darbdaviui, savivaldybę (procentais);

2.13. dirbančių asmenų pasiskirstymas pagal darbdavio buveinės savivaldybę (procentais);

2.14. vidutinis dirbusių asmenų darboviečių skaičius (vienetais);

2.15. vidutinis dirbusių asmenų dirbtų dienų skaičius (dienomis);

2.16. vidutinis ataskaitinio mėnesio samdomą darbą dirbusių asmenų darbo užmokestis (eurais);

2.17. vidutinės ataskaitinių metų savarankiškai dirbusių asmenų pajamos (eurais);

2.18. skirtingais metais įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių samdomą darbą, darbo užmokesčio skirtumas (procentais).

3. Asmenys, kurie mokosi:

3.1. savarankiškai dirbančių asmenų skaičius (vienetais);

3.2. samdomą darbą dirbančių asmenų skaičius (vienetais);

3.3. savarankiškai ir samdomą darbą dirbančių asmenų skaičius (vienetais);

3.4. dirbančių studentų arba mokinių skaičius (vienetais).

4. Socialinė parama:

4.1. įgijusių išsilavinimą asmenų, kurie, baigę studijas arba mokyklą, bent kartą gavo socialinę išmoką, dalis (procentais);

4.2. vidutinis laikotarpis, kurį įgiję išsilavinimą asmenys gavo socialinio draudimo išmokas (dienomis);

4.3. vidutinė socialinio draudimo išmokų, išmokėtų vienam įgijusiam išsilavinimą asmeniui, suma (eurais);

4.4. neįgalųjų įgijusių išsilavinimą asmenų dalis (visų įgijusių išsilavinimą asmenų procentais).

5. Bendrieji rodikliai:

5.1. gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.2. samdomą darbą dirbančių gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.3. dirbančių ir samdomą darbą, ir savarankiškai gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.4. savarankiškai dirbančių gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

- 5.5. priimtų samdomų darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.6. atleistų samdomų darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.7. darbdavių skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.8. gyventojų, turinčių bedarbio statusą, skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.9. deklaravusių išvykimą iš Lietuvos gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.10. deklaravusių grįžimą į Lietuvą gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.11. dirbančių gyventojų, pakeitusių deklaruotą gyvenamosios vietos savivaldybę, dalis (procentais);
- 5.12. dirbančių gyventojų, pakeitusių profesiją pagal LPK, skaičius (vienetais);
- 5.13. gyventojų, dirbančių toje savivaldybėje, kurioje įgijo išsilavinimą, dalis (procentais);
- 5.14. vidutinis ataskaitinio mėnesio samdomą darbą dirbusių gyventojų darbo užmokestis ir jo pasiskirstymas (eurais);
- 5.15. gyventojų, gaunančių mažesnę už minimaliąją mėnesinę algą, skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.16. vidutinės ataskaitiniais metais savarankiškai dirbusių gyventojų pajamos ir jų pasiskirstymas (eurais);
- 5.17. samdomų darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas viešajame ir privačiame sektoriuose (vienetais);
- 5.18. dirbančių neįgaliųjų dalis (visų neįgaliųjų procentais);
- 5.19. dirbančių neįgaliųjų dalis (visų dirbančiųjų procentais);
- 5.20. gaunančių socialinę paramą dirbančiųjų dalis (procentais);
- 5.21. vidutinis dirbusių gyventojų darboviečių skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);
- 5.22. neįgaliųjų gyventojų dalis (procentais).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [331](#), 2018-04-04, paskelbta TAR 2018-04-10, i. k. 2018-05751

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. vasario 18 d. nutarimo Nr. 162 „Dėl Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo